

भूमिका

नेपालको संविधान बमोजिम नेपालले सङ्घीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्थाको माध्यमद्वारा दिगो शान्ति, सुशासन, विकास र समृद्धिको आकांक्षा पुरा गर्ने अपेक्षा गर्दै संघ, प्रदेश र स्थानीय तह गरी तीन तहको शासन व्यवस्था गरेको छ। मुलुक हाल संविधानले परिकल्पना गरेको संक्रमणकालिन व्यवस्था बमोजिम सञ्चालन भएकोले स्थानीय योजनाका सन्दर्भमा स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ बमोजिमको चौदह तहको योजना प्रणाली अनुरूप योजनाको छनौट र कार्यान्वयन हुने व्यवस्था कायम छ। यस्तो सहभागिता मूलक योजना तर्जुमा प्रकृत्याले नागरिकहरूलाई उनीहरूको सरोकारका विषयमा निर्णय लिने, व्यवस्थापन गर्ने र नियन्त्रण गर्ने अधिकार पूर्ण रूपले हस्तान्तरण गरी शासनमा अर्थपूर्ण सहभागीता र पहुँचको अवसर प्रदान गरेको छ।

स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ को दफा १९५ मा प्रत्येक जिल्ला विकास समितिले आफ्नो जिल्लाको विकासको लागि आवधिक र वार्षिक योजना तर्जुमा गर्नुपर्ने र सो को लागि राष्ट्रिय योजना आयोग र सम्बन्धित मन्त्रालयहरूले अनुदान र आवश्यक नीति तथा मार्गदर्शन पठाउनु पर्ने व्यवस्था गरेको छ। यसैगरी ऐनको दफा १८८ को उपदफा (१) को (ड) ले जिल्लामा संचालन हुने जिल्ला स्तरीय विषयगत कार्यक्रमलाई जिल्ला परिषदबाट स्वीकृति दिने कानूनी व्यवस्था रहेको छ। यसै अनुसार राष्ट्रिय योजना आयोगले आ.ब. ०७३/७४ का लागि जिल्ला विकास समिति र जिल्लास्तरका विषयगत कार्यालयका सम्पूर्ण कार्यक्रमहरू समेटि एकीकृत जिल्ला विकास योजना तर्जुमा गर्न विभिन्न क्षेत्रगत योजनाहरूका लागि बजेट सिलिङ्ग तथा मार्गदर्शन उपलब्ध गराएको थियो। राष्ट्रिय योजना आयोगबाट प्राप्त जिल्लागत बजेट सिलिङ्ग र मार्ग दर्शनको आधारमा सबै जिविस नगरपालिका र गा.वि.स. ले आ-आफ्नो परिषदबाट आगामी आ.ब. २०७३/७४ को बजेट तथा कार्यक्रम तयार गरिसकेका छन।

प्रस्तुत पुस्तिकामा संघीय मामिला तथा स्थानीय विकास मन्त्रालय अन्तर्गत कार्यान्वयन हुने कार्यक्रमहरूको जिल्ला स्तरीय बाँडफाँडलाई समावेश गरिएको छ। यस अतिरिक्त यसमा दुई जिल्ला तथा आर्थिक केन्द्र जोड्ने सडकको विवरण संलग्न गरिएको छ। यी योजनाहरू मूल रूपमा चौदह तहको योजना प्रणाली अनुरूप जिल्ला परिषदबाट पारित एवं सिफारिश भई आएका र राष्ट्रिय योजना आयोग समेतबाट निर्दिष्ट भए बमोजिमका योजनाहरू समेटिएको मन्त्रालयगत बजेट सूचना प्रणाली (LMBIS) मा रहेका कार्यक्रम तथा योजनाहरूकै संग्रह हो। प्रस्तुत पुस्तिका माननीय सांसदहरू एवं नीति निर्माणमा संलग्न पदाधिकारीहरू, मन्त्रालय तथा स्थानीय निकायहरू, अनुसन्धानकर्ताहरू, सर्वसाधारण नागरिक लगायत सबै सरोकारवालाहरूलाई उपयोगी हुने विश्वास लिईएको छ।

विषयसूची
जिल्लास्तरीय कार्यक्रम तथा बजेट आ.ब.२०७३।७४

सि.नं	जिल्लाको नाम	जिल्लास्तरीय वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट पेज नं	आर्थिक केन्द्र तथा दुई जिल्ला जोड्ने सडकहरु पेज नं.
१	ताप्लेजुङ	१	१
२	पाँचथर	२	१
३	इलाम	२	२
४	झापा	२	३
५	संखुवासभा	२	८
६	तेह्रथुम	३	८
७	भोजपुर	३	९
८	धनकुटा	३	९
९	सुनसरी	४	१०
१०	मोरङ	४	११
११	सोलुखुम्बु	४	१४
१२	खोटाङ	५	१४
१३	उदयपुर	५	१५
१४	ओखलढुंगा	५	१६
१५	सप्तरी	६	१७
१६	सिराहा	६	१८
१७	धनुषा	६	१९
१८	महोत्तरी	७	२०
१९	सर्लाही	७	२०
२०	सिन्धुली	७	२२
२१	रामेछाप	८	२४
२२	दोलखा	८	२५
२३	सिन्धुपाल्चोक	८	२६
२४	रसुवा	९	२७
२५	धादिङ	९	२८
२६	नुवाकोट	९	२९
२७	काठमाडौं	९	३०
२८	ललितपुर	१०	३३
२९	भक्तपुर	१०	३५
३०	काभ्रेपलान्चोक	१०	३६
३१	मकवानपुर	१०	३८
३२	रौतहट	११	४०
३३	बारा	११	४१
३४	पर्सा	११	४२
३५	चितवन	१२	४२
३६	नवलपरासी	१२	४४
३७	रुपन्देही	१२	४५

३८	कपिलवस्तु	१३	४६
३९	अर्घाखाँची	१३	४७
४०	पाल्पा	१३	४९
४१	गुल्मी	१४	५०
४२	स्याङ्जा	१४	५३
४३	तनहुँ	१४	५७
४४	गोरखा	१५	५९
४५	मनाङ	१५	६०
४६	लमजुङ	१५	६०
४७	कास्की	१५	६१
४८	पर्वत	१६	६३
४९	बाग्लुङ	१६	६४
५०	म्याग्दी	१६	६५
५१	मुस्ताङ	१७	६६
५२	मुगु	१७	६६
५३	डोल्पा	१७	६६
५४	हुम्ला	१८	६६
५५	जुम्ला	१८	६७
५६	कालिकोट	१८	६७
५७	रुकुम	१९	६७
५८	रोल्पा	१९	६८
५९	प्यूठान	१९	७०
६०	दाङ	१९	७१
६१	सल्यान	२०	७३
६२	बाँके	२०	७३
६३	बर्दिया	२०	७४
६४	सुर्खेत	२१	७४
६५	जाजरकोट	२१	७५
६६	दैलेख	२१	७५
६७	कैलाली	२२	७६
६८	डोटी	२२	७७
६९	अछाम	२२	७७
७०	बाजुरा	२३	७८
७१	बझाङ	२३	७८
७२	दार्चुला	२३	७९
७३	बैतडी	२४	७९
७४	डडेल्धुरा	२४	७९
७५	कञ्चनपुर	२४	८०